

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. แพทย์หญิงปทุมพร ลิขิตวรศักดิ์
2. คุณฉันทิ มะโนธรรม นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
3. คุณมาลัย เอียงอิม พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ที่ ศธ 0555. 18/ว 238

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000

20 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสื่อวีดิทัศน์ และสื่อคู่มือ

เรียน คุณมาลัย เอียงอิม พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ด้วยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้เปิดสอนหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ปัจจุบันมีนักศึกษาอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์
เพื่อให้ได้วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพและมีคุณค่าทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการเป็นอย่างสูง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยของนักศึกษานางสาวสุจิตรา พุ่มโรจน์ วิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการให้ข้อมูลโดยใช้สื่อวีดิทัศน์
ร่วมกับคู่มือวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ในผู้ป่วยก่อนผ่าตัด”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์จักขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.พูนศิริ ทิพย์เนตร)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โทรศัพท์ คุณสุจิตรา พุ่มโรจน์ 0 8923 8325 3

อ.ดร. สุदारัตน์ ไชยเฉลิม 0 8952 7817 5

ที่ ศธ 0555. 13 / 256

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000

20 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสื่อวีดิทัศน์ และสื่อคู่มือ

เรียน คุณธันวดี มะโนธรรม นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ด้วยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้เปิดสอนหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ปัจจุบันมีนักศึกษาอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์
เพื่อให้ได้วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพและมีคุณค่าทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการเป็นอย่างสูง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยของศึกษานางสาวสุจิตรา พุ่มโรจน์ วิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการให้ข้อมูลโดยใช้สื่อวีดิทัศน์
ร่วมกับคู่มือวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ในผู้ป่วยก่อนผ่าตัด”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์จักขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.พูนศิริ ทิพย์เนตร)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โทรศัพท์ คุณสุจิตรา พุ่มโรจน์ 0 8923 8325 3

อ.ดร. สุตารัตน์ ไชยเฉลิม 0 8952 7817 5

ที่ ศธ 0555. 13 / ๑๕๖๘

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000

20 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสื่อวีดิทัศน์ และสื่อคู่มือ

เรียน แพทย์หญิงปทุมพร ลิขิตวราศักดิ์

ด้วยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ปัจจุบันมีนักศึกษาอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ได้วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพและมีคุณค่าทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการเป็นอย่างสูง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสื่อวีดิทัศน์ และสื่อคู่มือวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังของนักศึกษา นางสาวสุจิตรา พุ่มโรจน์ วิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการให้ข้อมูลโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ร่วมกับคู่มือวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ในผู้ป่วยก่อนผ่าตัด”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์จักขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.พูนศิริ ทิพย์เนตร)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โทรศัพท์ คุณสุจิตรา พุ่มโรจน์ 0 8923 8325 3

อ.ดร. สุदारัตน์ ไชยเฉลิม 0 8952 7817 5

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์การให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง
ผ่านสั้ววัดที่ศน์ร่วมกับคู่มือ

**แบบสัมภาษณ์การให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง
ผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ**

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์ก่อนและหลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ และผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ข้าพเจ้า นางสาวสุจิตรา พุ่มโรจน์ นักศึกษาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องประสิทธิผลการใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังในผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ประกอบไปด้วยแบบสัมภาษณ์ 4 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ก่อนและหลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ และผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ก่อนและหลังได้รับข้อมูลผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือและผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี จำนวน 15 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ลำดับ คือ 1-5 ระดับ (5 เห็นด้วยมากที่สุด, 4 เห็นด้วยมาก, 3 เห็นด้วยค่อนข้างมาก, 2 เห็นด้วยน้อย, 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด)

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ความวิตกกังวลขณะเผชิญของผู้ป่วยก่อนและหลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือและผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี จำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ แบ่งเป็น ความรู้สึกทางลบ 4 ไม่มีเลย, 3 มีบ้าง, 2 มีค่อนข้างมาก, 1 มีมากที่สุด และความรู้สึกทางบวก 1 ไม่มีเลย, 2 มีบ้าง, 3 มีค่อนข้างมาก, 4 มีมากที่สุด

ชุดที่ 4 แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วยหลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ

8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-15,000 15,001-30,000
 30,001-45,000 45,001-60,000
 มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป
9. หลักประกันสุขภาพที่ใช้ นักการเมือง ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 ประกันสังคม บัตรประกันสุขภาพ 30 บาท

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ และผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี ก่อนและหลัง ได้รับข้อมูล
คำชี้แจง : ข้อความข้างล่างโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการรับรู้และความเข้าใจของท่านในขณะนี้มากที่สุด แบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยค่อนข้างมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1. (ก่อน)หลังจากที่ข้าพเจ้าได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามได้					
2. หลังฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ข้าพเจ้ามั่นใจว่า วิสัญญีแพทย์และวิสัญญีพยาบาล จะให้การดูแลตลอดการผ่าตัดและต่อเนื่องในห้องพักฟื้น อย่างปลอดภัย					
3. หลังเสร็จสิ้นการผ่าตัด ข้าพเจ้ามั่นใจว่าจะปวดแผลทันทีหลังผ่าตัดเสร็จ					
4. ก่อนวิสัญญีแพทย์ฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ข้าพเจ้าต้องจัดทำอนตะแคงโค้งหลัง และให้หลังอยู่ชิดขอบเตียงผ่าตัด ก้มหน้า คางชิดอก และงอเข้าทั้งสองชิดหน้าอกมากที่สุด					
5. เมื่อข้าพเจ้าทราบว่าจะเข้ารับการผ่าตัดด้วยการให้ยาระงับความรู้สึกโดยฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จำเป็นต้องงดน้ำและอาหารก่อนผ่าตัด					
6. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าสามารถได้รับการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ได้โดยไม่มีข้อห้ามใดๆ					
7. หลังฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ข้าพเจ้าจะมีอาการชาเอวลงไปถึงปลายเท้า และหมดความรู้สึกในส่วนที่จะทำผ่าตัดชั่วคราว					
8. หลังฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ขณะผ่าตัดข้าพเจ้าจะรู้สึกตัวอยู่ตลอดเวลา					
9. หลังฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง เมื่อเสร็จสิ้นการผ่าตัด ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องนอนราบครบ 8 ชั่วโมง สามารถลุกขึ้นทำกิจวัตรประจำวันทันที					
10. อาการปวดหลังที่เกิดจากการแทงเข็มฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังหลายครั้ง อาการจะทุเลาลงเมื่อข้าพเจ้านอนพัก และรับประทานยาแก้ปวด					

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ความวิตกกังวลขณะเผชิญของผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ก่อนและหลังได้รับข้อมูล การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวิถีทัศนร่วมกับคู่มือ และ ผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี

คำชี้แจง ข้อความข้างล่างต่อไปนี้เป็นข้อความที่บรรยายเกี่ยวกับความรู้สึกของท่าน โปรดอ่าน ข้อความแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านในขณะนี้มากที่สุด

ความรู้สึกของท่านในขณะนี้	ระดับความรุนแรงของความรู้สึกของท่านในขณะนี้			
	มีมากที่สุด	มีค่อนข้างมาก	มีบ้าง	ไม่มีเลย
ด้านร่างกาย				
1. ข้าพเจ้ามีอาการนอนหลับไม่สนิทตลอดทั้งคืน				
2. ข้าพเจ้ามีอาการหัวใจเต้นเร็ว มีเหงื่อออกบริเวณฝ่ามือและตามลำตัว				
3. ข้าพเจ้ามีอาการปวด มึนศีรษะ และปวดตึงบริเวณต้นคอ				
4. ข้าพเจ้ามีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ไม่อยากรับประทานอาหาร				
5. ข้าพเจ้ามีอาการตื่นเต้นตลอดเวลา				
6. ข้าพเจ้ามีอาการเข้าห้องน้ำเพื่อปัสสาวะบ่อยกว่าปกติ				
ด้านอารมณ์				
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังเป็นสิ่งที่น่ากลัว				
8. ข้าพเจ้ารู้สึกมีอาการมึนงงหงุดหงิดง่ายกว่าปกติ				
9. ข้าพเจ้ารู้สึกกระวนกระวาย				
10. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สุขสบายใจ				

ความรู้สึกของท่านในขณะนี้	ระดับความรุนแรงของความรู้สึกของท่านในขณะนี้			
	มีมากที่สุด	มีค่อนข้างมาก	มีบ้าง	ไม่มีเลย
11. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจว่าจะปลอดภัย				
12. ข้าพเจ้ามักมีอาการครุ่นคิดตลอดเวลา				
13. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ต้องการได้รับการผ่าตัดในครั้งนี้				
ด้านสติสัมปชัญญะ				
14. ข้าพเจ้าไม่เข้าใจการฉีดยาชาเข้าช่องไขสันหลัง				
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่ต้องการรับรู้เรื่องอื่นๆ อีก				
16. เมื่อนึกถึงเข็มที่ใช้ในการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังข้าพเจ้ารู้สึกกลัว				
17. ข้าพเจ้าคิดว่าจะปฏิบัติตามขั้นตอนการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังได้ไม่ถูกต้อง				
18. ข้าพเจ้าคิดตลอดเวลาว่าจะปฏิบัติตัวขณะฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังไม่ได้				
19. ข้าพเจ้าคิดตลอดเวลาว่าจะปฏิบัติตัวหลังฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังได้ไม่ถูกต้อง				
20. ข้าพเจ้าคิดถึงภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้นหลังการฉีดยาชาเข้าช่องไขสันหลังตลอดเวลา				

ชุดที่ 2 แบบประเมินความเครียดด้วยตนเองของกรมสุขภาพจิต ก่อนและหลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวิถีที่สัมพันธ์กับคู่มือ และผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี

คำชี้แจง ข้อความข้างล่างต่อไปนี้ เป็นข้อความที่บรรยายเกี่ยวกับความรู้สึกของท่าน โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านในขณะนี้มากที่สุด

อาการ พฤติกรรม หรือความรู้สึก	ระดับอาการ			
	ไม่เคย เลย 1	เป็นครั้งคราว 2	เป็นบ่อย 3	เป็นประจำ 4
1. นอนไม่หลับเพราะคิดมากหรือมีความกังวลใจ				
2. รู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจ				
3. ทำอะไรไม่ได้เนื่องจากประสาทตึงเครียด ☐ ซ				
4. รู้สึกวุ่นวายใจ				
5. ไม่อยากพบปะผู้คน				
6. ปวดศีรษะสองข้างหรือปวดขมับ				
7. รู้สึกไม่มีความสุข				
8. รู้สึกหมดหวังในชีวิต				
9. รู้สึกว่า ชีวิตของตนเองไม่มีคุณค่า				
10. กระวนกระวายอยู่ตลอดเวลา				
11. รู้สึกว่าตนเองไม่มีสมาธิ				
12. รู้สึกเพลียไม่ ☐ มีแรงจะทำอะไร				
13. รู้สึกเหนื่อยไม่ ☐ อยากทำอะไร				
14. มีอาการหัวใจเต้นแรง				
15. เสี่ยงสั้น ปากสั้น หรือมือสั้นเวลาไม่ ☐ พอใจ				
16. รู้สึกกลัวผิดพลาดในการทำสิ่งต่างๆ				
17. ปวด เกร็งกล้ามเนื้อท้ายทอยหลัง หรือไหล่ ☐				
18. รู้สึกตื่นเต้นง่ายกับสถานการณ์ไม่คุ้นเคย				
19. มีอาการมึนงงหรือเวียนศีรษะ				
20. มีความสุขทางเพศลดลง				

ชุดที่ 3 แบบบันทึกและสังเกตพฤติกรรมของผู้ป่วย (สำหรับวิสัญญีพยาบาล) ก่อนและหลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสั้ววิถีทัศน่วมกับคู่มือ และผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องถ้าผู้ป่วยมีการปฏิบัติและ X หากผู้ป่วยไม่ปฏิบัติ ลงในช่องผลการปฏิบัติดังต่อไปนี้ (แบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด)

ประเด็น	การปฏิบัติ			
	ไม่ได้เลย	ได้	น้อย	ได้ทั้งหมด
	1	2	3	4
การปฏิบัติตัวก่อนผ่าตัด				
1. ผู้ป่วยดื่มน้ำและอาหาร ได้ครบ 6-8 ชั่วโมงตามแพทย์สั่ง				
2. ผู้ป่วยสามารถจัดท่านอนตะแคงโค้งหลัง ก้มหน้ากางเขนชิดอกพร้อมกับงอเข่าทั้งสองข้างขึ้นชิดอกมากที่สุด ได้ถูกต้อง				
3. ขณะวิสัญญีแพทย์แทงเข็มเพื่อฉีดยา ผู้ป่วยไม่ขยับ/เคลื่อนไหวตัวหนี				
4. หลังฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง เมื่อวิสัญญีแพทย์ทำการทดสอบระดับอาการชา ผู้ป่วยสามารถตอบได้ทันที และถูกต้อง				
5. เมื่อมีอาการผิดปกติหลังฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ผู้ป่วยสามารถบอกได้ทันที				
การปฏิบัติตัวขณะผ่าตัด				
1. ผู้ป่วยให้ความร่วมมือในการผ่าตัด ไม่สัมผัสบริเวณผ่าตัด ผ้า และเครื่องมือที่สะอาดปราศจากเชื้อแล้ว (กรณีผู้ป่วยได้รับยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่)				
2. ทำผู้ป่วยเหมาะสมกับประเภทของการผ่าตัดและระงับการเปิดเผยร่างกายส่วนที่ควรปกปิด				
3. ผู้ป่วยให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตัว โดยยอมรับอาการที่เกิดขึ้นจากการได้รับยาระงับความรู้สึก เช่น อาการชาที่บริเวณปลายเท้าถึงล้นปี ความรู้สึกอึดอัดเกี่ยวกับการหายใจ				
4. ผู้ป่วยสื่อสารกับทีมผ่าตัดในระหว่างการผ่าตัด (กรณีผู้ป่วยได้รับยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่)				

ประเด็น	การปฏิบัติ			
	ไม่ได้ เลย	ได้	น้อย	ได้ ทั้งหมด
	1	2	3	4
การปฏิบัติตัวหลังผ่าตัด				
1. ผู้ป่วยนอนราบครบ 8 ชั่วโมงตามแพทย์สั่ง				
2. ผู้ป่วยนอนราบหนุนหมอน 1 ใบ และปรับเตียงอยู่ในระดับแนวราบ ได้ถูกต้อง				
3. เมื่อระดับการชาลดลง ผู้ป่วยเริ่มปวดแผลผ่าตัด (pain score ≥ 4 คะแนน) ผู้ป่วยขอยาแก้ปวดจากพยาบาลประจำหอผู้ป่วยทันที				
4. เมื่อมีอาการผิดปกติ ผู้ป่วยสามารถบอกพยาบาลประจำหอผู้ป่วยได้ ทันที				
5. หลังนอนราบครบ 8 ชั่วโมง ผู้ป่วยรอให้พยาบาลบอกก่อนที่จะ เปลี่ยนท่าทาง ลุกขึ้นนั่ง และปรับหัวเตียงให้ขึ้น				

ชุดที่ 4 แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วยก่อนผ่าตัด หลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึก โดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ

คำชี้แจง : ข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อความที่บรรยายเกี่ยวกับความรู้สึกของท่าน โปรดอ่าน ข้อความแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านในขณะนี้มากที่สุด แบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	พึงพอใจ น้อยที่สุด	พึงพอใจ น้อย	พึงพอใจ ปานกลาง	พึงพอใจ มาก	พึงพอใจ มากที่สุด
1. เนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสม					
2. เสียงประกอบของสื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสม					
3. ภาพประกอบสื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสม					
4. สื่อวีดิทัศน์มีรายละเอียดของเนื้อหาที่ชัดเจน					
5. เนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์มีความต่อเนื่อง					
6. สื่อวีดิทัศน์สามารถสื่อสารได้ครอบคลุมถึงเนื้อหา ที่ตรงตามความต้องการของข้าพเจ้า					
7. ระยะเวลาของสื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสม					
8. สื่อคู่มือ มีเนื้อหาที่ชัดเจนใช้อ่านทบทวนหลังดูสื่อวีดิทัศน์ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจมากยิ่งขึ้น					
9. สื่อทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังได้มากขึ้น					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	พึงพอใจ น้อยที่สุด	พึงพอใจ น้อย	พึงพอใจปาน กลาง	พึงพอใจ มาก	พึงพอใจ มากที่สุด
10. สื่อแสดงขั้นตอนการฝึกภาษาเข้าช่องน้ำไขสันหลังอย่างละเอียดทำให้ข้าพเจ้าไม่รู้สึกกังวล					
11. สื่อแสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของห้องผ่าตัด ทำให้ข้าพเจ้าไม่รู้สึกกลัว					
12. สื่อแสดงให้เห็นถึงความปลอดภัยของข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาผ่าตัด					
13. สื่อแสดงให้เห็นถึงความปลอดภัยของข้าพเจ้าหลังผ่าตัด					
14. สื่อทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจและมั่นใจในการปฏิบัติตัวก่อนการฝึกภาษาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง					
15. สื่อทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจและมั่นใจในการปฏิบัติตนหลังการฝึกภาษาทางช่องไขสันหลัง					
16. สื่อสามารถทำให้ข้าพเจ้าคลายความวิตกกังวลลงได้					
17. สื่อทำให้ท่านมั่นใจว่าจะสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการฝึกภาษาได้					
18. สื่อทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจวิธีการประเมินความปวดหลังยาชาหมดฤทธิ์					
19. ข้าพเจ้ามีความพึงพอใจในสื่อวีดิทัศน์และสื่อคู่มือ					
20. ข้าพเจ้าต้องการให้มีการใช้สื่อวีดิทัศน์และสื่อคู่มือต่อไป					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสื่อวีดิทัศน์และคู่มือ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

**คู่มือการเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง
(Spinal block)**

คู่มือ
การเตรียมตัวก่อนผ่าตัด
ในการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง
(Spinal block)

คำนำ

ในปัจจุบันการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง (spinal block) เป็นวิธีการที่นิยมกันมากและยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะที่บ้านเราหรือในต่างประเทศทั้งนี้เพื่อให้ไม่ปวดขณะผ่าตัด และยังมีฤทธิ์ระงับปวดหลังผ่าตัดตามระยะเวลาการออกฤทธิ์ของยาชา ซึ่งใช้ผ่าตัดในตำแหน่งที่อยู่ต่ำกว่ากะบังลมและบริเวณขา แน่แน่นอนว่าการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังนั้นอาจมีอยู่บ้างที่เกิดปัญหาแทรกซ้อนตามมา ดังนั้น ผู้ป่วยที่ต้องรับการผ่าตัดด้วยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง จึงควรมีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้สามารถจัดการตนเองและปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องในทุกขั้นตอนของการผ่าตัดด้วยการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

คู่มือ "การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง" เล่มนี้จัดทำขึ้นสำหรับผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดโดยการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง และผู้ที่สนใจได้นำไปใช้เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง

ขอขอบพระคุณ แพทย์หญิงปทุมพร ลิขิตวรศักดิ์ นายแพทย์ชำนาญการ (ด้านเวชกรรม สาขาวิสัญญี) ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานวิสัญญีวิทยา และคุณชนวดี มะโนธรรม นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและพัฒนาด้านวิชาการ หวังอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดโดยการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังและผู้สนใจต่อไป

สุจิตรา พุ่มโรจน์

1 พฤษภาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
ทำไมผู้ป่วยต้องได้รับการระงับความรู้สึกด้วยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ในระหว่างการผ่าตัด	1
ข้อบ่งชี้ ข้อจำกัดของการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังมีอะไรบ้าง	2-3
ข้อดี ข้อเสีย ของการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังมีอะไรบ้าง	4-5
จะมีอันตรายหรือภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังหรือไม่	6
ผู้ป่วยควรเตรียมความพร้อมอย่างไร	7-9
ขั้นตอนการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังทำอย่างไร	10-12
เมื่อกลับหอผู้ป่วยท่านควรดูแลตนเองหรือปฏิบัติตัวอย่างไร	13-14
ใครเป็นผู้ดูแลในขณะที่ผู้ป่วยได้รับการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง	15
ทีมวิสัญญีดูแลอะไรบ้าง	16-18
ทีมวิสัญญีติดตามดูแลผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัดอย่างไร	19
การประเมินอาการปวดแผลหลังผ่าตัด	20
บรรณานุกรม	21
ผู้จัดทำ	22

ทำไมผู้ป่วยต้องได้รับการระงับความรู้สึกด้วยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังในระหว่างการผ่าตัด

การผ่าตัดทุกชนิด ก่อให้เกิดความเจ็บปวดอย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของสมอง ปอด หัวใจ และระบบไหลเวียนเลือด ทำให้ไม่สามารถทำการผ่าตัดได้สำเร็จ จึงจำเป็นต้องทำให้ผู้ป่วยหมดความรู้สึกหรือเกิดการชาบริเวณผ่าตัดหรือสูญเสียความรู้สึกชั่วคราวในขณะที่ผ่าตัด แต่ยังมีความรู้สึกตัวดี โดยผู้ป่วยจะมีอาการชาตั้งแต่บริเวณเอวลงไปถึงปลายเท้า (อาจจะสูงหรือต่ำกว่านั้น ขึ้นกับตำแหน่งที่ผ่าตัด) เพื่อลดการรับรู้ความปวดและปฏิกิริยาสนองตอบของร่างกายต่อความปวด ซึ่งเป็นเทคนิคที่วิสัญญีแพทย์ช่วยให้ผู้ป่วยไม่เจ็บขณะผ่าตัด และในบางกรณีวิสัญญีแพทย์จะใส่ยาระงับปวดร่วมกับยาชาเข้าช่องไขสันหลังเพื่อลดอาการปวดหลังผ่าตัดด้วย

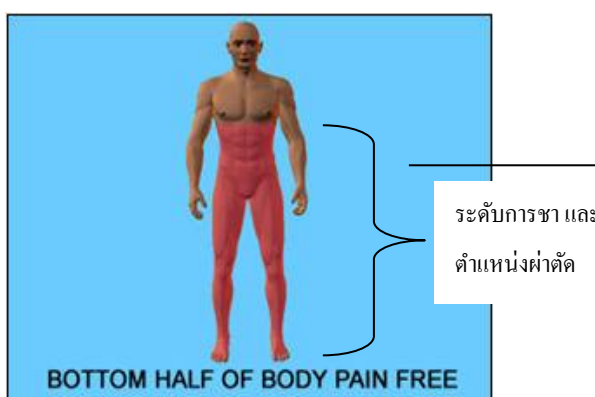

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

ข้อบ่งชี้และข้อจำกัดของการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

ข้อบ่งชี้

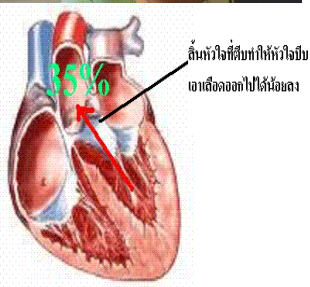
- ใช้ในกรณีการผ่าตัดที่อยู่ต่ำกว่ากะบังลม และบริเวณขา
- ใช้ระยะเวลาในการผ่าตัดไม่เกิน 2-3 ชั่วโมง
- สามารถใช้ร่วมกับเทคนิคการให้ยาระงับความรู้สึกแบบทั่วไป (combined general anesthesia) เพื่อผ่าตัด
- เพื่อควบคุมอาการปวดแผลหลังผ่าตัดได้ดีกว่าการวางยาสลบ โดยเฉพาะการผสมยาแก้ปวดกับยาชาที่ฉีดเข้าไปในช่องน้ำไขสันหลัง

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

ข้อจำกัด

- ผู้ป่วยที่มีการบาดเจ็บที่ศีรษะ และมีโรคของระบบประสาทส่วนกลางและส่วนปลาย
- ผิวหนังบริเวณที่จะทำการบล็อกหลังมีการติดเชื้อ
- ผู้ป่วยที่มีภาวะความดันเลือดต่ำจากสาเหตุต่างๆ
- ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการผ่าตัดบริเวณช่องท้องส่วนบนขึ้นไป และมีการผ่าตัดที่ซับซ้อน
- ผู้ป่วยที่มีภาวะเลือดแข็งตัวสูงกว่าปกติ หรือได้รับยาละลายลิ่มเลือดและไม่ได้งดยาก่อนมาผ่าตัดตามคำสั่งแพทย์
- ผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้ยาชา
- ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของกระดูกสันหลัง
- ผู้ป่วยที่มีโรคทางระบบประสาท อาการยังไม่คงที่ และผู้ป่วยที่ไม่ให้ความร่วมมือ
- ผู้ป่วยที่เป็นโรคลิ้นหัวใจตีบอย่างรุนแรง

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

ข้อดี ข้อเสีย ของการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังมีอะไรบ้าง

ข้อดี

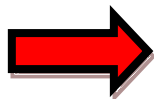
- เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ที่พบได้ในการวางยาสลบ และไม่ต้องใส่ท่อช่วยหายใจ
- มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาของร่างกายน้อยกว่าการวางยาสลบ
- ผู้ป่วยยังคงรู้สึกตัวดี สามารถบอกความผิดปกติต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้
- ผู้ป่วยสามารถหายใจได้เอง และสามารถให้ความร่วมมือระหว่างผ่าตัดได้
- มีผลกระทบต่ออาการหายใจมีน้อย
- มีฤทธิ์ระงับปวดหลังผ่าตัดได้ ตามระยะเวลาการออกฤทธิ์ของยา

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

ข้อเสีย

- ผู้ป่วยมีความกลัว และวิตกกังวลได้
- อาจให้ผลการระงับความรู้สึกไม่สมบูรณ์ ทำให้ต้องเปลี่ยนเป็นเทคนิคการวางยาสลบ
- หลังผ่าตัดจะขยับขาไม่ได้ประมาณ 2-4 ชั่วโมง (นับจากเริ่มฉีดยาชา) ผู้ป่วยอาจจะรู้สึก รำคาญหรือเมื่อย

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

จะมีอันตรายหรือภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังหรือไม่

การผ่าตัดและการระงับความรู้สึกทุกวิธี มีโอกาสเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนได้เสมอ เนื่องจากยาระงับความรู้สึกมีผลต่อการทำงานของอวัยวะสำคัญในร่างกายหลายระบบ ประกอบกับการผ่าตัดมีผลกระทบต่อร่างกาย อาจมีการเสียเลือดและสารน้ำ มีการเปลี่ยนแปลงในร่างกาย รวดเร็วและเฉียบพลันตามความรุนแรงของโรคและการผ่าตัดทำให้ผู้ป่วยเสี่ยงต่ออันตรายหรือภาวะแทรกซ้อนได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ขึ้นกับสภาพและความแข็งแรงของผู้ป่วยและชนิดของการผ่าตัดที่มีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด การเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดของทีมวิสัญญี จะป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยได้ แต่อย่างไรก็ตามบางสถานการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น หัวใจหยุดเต้น ความดันเลือดต่ำ แพ้ยาหรือยาที่ให้ระหว่างผ่าตัด ก็อาจมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจนเป็นอันตรายถึงชีวิตได้

ผู้ป่วยควรเตรียมความพร้อมอย่างไรเพื่อเข้ารับการผ่าตัด

1. ท่านต้องแจ้งประวัติโรคประจำตัว ยาที่รับประทานประจำรวมทั้งยาสมุนไพร การแพ้ยา หรือสารทุกชนิด การผ่าตัดในอดีต และปัญหาสุขภาพอื่นๆ แก่แพทย์และพยาบาลที่ดูแลท่าน ประวัติเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวางแผนและให้การรักษาแก่ท่าน แม้จะเป็น ความลับส่วนตัวของท่าน ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของท่าน เช่น โรคเอดส์ การใช้ยาเสพติด
2. ควรงดสูบบุหรี่อย่างน้อย 2 สัปดาห์ก่อนผ่าตัด เพื่อลดเสมหะและลดการไอ ซึ่งอาจ นำไปสู่การเกิดภาวะแทรกซ้อนของระบบหายใจ
3. ท่านที่รับประทานยาแอสไพริน ยาต้านเลือดแข็ง ยารักษาโรคใจข้ออักเสบ ยาแก้ปวด ยา เบาหวาน ยาลดความดันเลือด ยาโรคหัวใจ ยาแก้ชัก ต้องแจ้งให้แพทย์ทราบเพื่องดยาและให้ยา บางโรคเข้าวันผ่าตัด

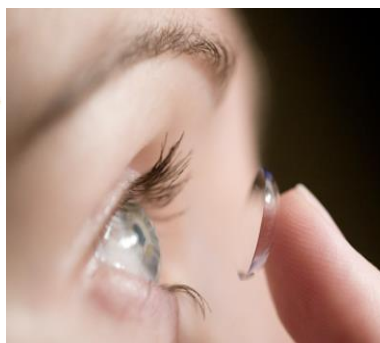

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกจิตยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

4. เมื่อเข้าอยู่ในโรงพยาบาลควรปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์และพยาบาล
ประจำหอผู้ป่วยอย่างเคร่งครัด

5. งดอาหารทุกชนิดและงดดื่มน้ำตามแพทย์สั่ง เพื่อป้องกันอันตรายจากการสำลักเศษ
อาหารเข้าปอด

6. ถอดฟันปลอมที่ถอดได้ ถ้ามีฟันโยกควรแจ้งให้วิสัญญีแพทย์หรือทีมวิสัญญีทราบ ถอด
เครื่องประดับทุกชนิดรวมทั้งเลนส์ตาฝากเก็บไว้กับญาติก่อนไปห้องผ่าตัด

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

7. เมื่อเจ้าหน้าที่รับผู้ป่วยไปห้องผ่าตัด ญาติอาจตามไปส่งและให้กำลังใจจนถึง หน้าห้องผ่าตัด หลังจากนั้นควรกลับไปรอที่หอผู้ป่วยหรือสถานที่ที่เจ้าหน้าที่สามารถติดต่อได้

8. เมื่อผู้ป่วยกลับจากห้องผ่าตัดควรมีญาติเฝ้าดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด

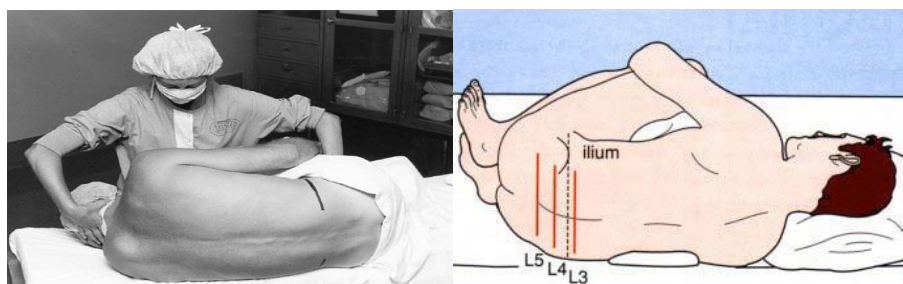

ขั้นตอนการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังอย่างไร

- เมื่อผู้ป่วยมาถึงห้องผ่าตัด ย้ายลงเตียงผ่าตัด ทีมวิสัญญีติดตามการทำงานจากร่างกาย ได้แก่ คลื่นไฟฟ้าหัวใจ ความดันเลือดและระดับออกซิเจนที่ปลายนิ้ว

- จัดทำให้ผู้ป่วยนอนตะแคงโค้งหลัง ก้มหน้าค้างซิดอกพร้อมกับงอเข้าทั้งสองข้างขึ้นซิดอกมากที่สุด เพื่อให้กระดูกสันหลังส่วนเอวเป็นลำตรงและมีช่องระหว่างกระดูกสันหลังกว้างมากขึ้น หลังของผู้ป่วยควรอยู่ชิดขอบเตียงด้านผู้ทำ และศีรษะของผู้ป่วยหนุนด้วยหมอนใบเล็ก ผู้ช่วยจะช่วยจัดท่าหรือประคองประคองผู้ป่วยให้อยู่ในท่าที่เหมาะสมต่อการนวดยศาสตร์ตลอดระยะเวลาที่ทำหัตถการ

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกนวดยศาสตร์เข้าช่องน้ำไขสันหลัง

- หลังจากวิสัญญีแพทย์ฉีดยาชาเสร็จ ทีมวิสัญญีจะช่วยประคองผู้ป่วยนอนหงาย
- ยาชาเริ่มออกฤทธิ์ โดยผู้ป่วยจะเริ่มชาจากบริเวณปลายเท้าสู่ด้านบน จนถึงระดับช่องท้อง
- ทีมวิสัญญีจะทำการทดสอบระดับการชา โดยการเปรียบเทียบระดับที่ชากับบริเวณที่ระดับยาชาขึ้นไม่ถึง (บริเวณหัวไหล่หรือต้นแขน)
- เมื่อระดับการชาสูงกว่าบริเวณที่ศัลยแพทย์ทำการผ่าตัด ศัลยแพทย์จึงลงมือผ่าตัด

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

เมื่อกลับหอผู้ป่วย ผู้ป่วยควรดูแลตนเองหรือปฏิบัติอย่างไร

- ท่านสามารถนอนราบหนุนหมอนที่หอผู้ป่วยจัดเตรียมไว้ได้ 1 ใบ และไม่ลุกขึ้นนั่งจนกว่าจะครบเวลา 8 ชั่วโมง นับจากการบล็อกหลัง
- สังเกตว่าขาทั้งสองหายชาและมีกำลังเป็นปกติ ภายในเวลา 6 ชั่วโมงหรือไม่ ทดสอบด้วยการสัมผัสหรือหยิกเบาๆ ถ้าไม่มีความรู้สึกแสดงว่ายังไม่หายชา หรือทดสอบด้วยการเคลื่อนไหวขาและเท้า ถ้าสามารถยกขาโดยเข้าเหยียดตรง ขยับขาได้สะดวก และขมิบก้นได้ ถือว่าหมดฤทธิ์ของยาชาแล้ว แต่ถ้าครบ 6 ชั่วโมงแล้ว ขายังไม่กลับมามีกำลังเป็นปกติ ต้องแจ้งให้พยาบาลทราบเพื่อรายงานแพทย์อย่างรีบด่วน เพราะอาจมีภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาท
- สังเกตอาการ หน้ามืด วิงเวียนขณะลุกนั่ง ถ้ายังมีอาการดังกล่าว ให้ท่านนอนพักผ่อนอย่าเพิ่งลุกนั่งหรือเดิน แต่หากไม่มีอาการท่านควรลุกนั่งช้าๆ และมีผู้ช่วยประคองในระยะแรก เมื่อรู้สึกสบายดีจึงลุกนั่งหรือเดินได้

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

- สังเกตอาการปวดศีรษะหลังจากเปลี่ยนท่า ถ้าท่านมีอาการปวดศีรษะตื้อๆบริเวณขมับหรือท้ายทอย หลังจากลุกนั่งหรือยืน แต่นอนราบแล้วอาการดีขึ้น ต้องแจ้งให้พยาบาลทราบเพื่อรายงานแพทย์ต่อไป หากไม่ดีขึ้นภายใน 24-48 ชั่วโมง ต้องแจ้งพยาบาลเพื่อรายงานวิสัญญีแพทย์ให้การรักษาต่อไป
- สังเกต อาการปัสสาวะคั่ง ถ้าปวดอยากถ่ายปัสสาวะให้ลองปัสสาวะเอง หลังจากฉีดยาเข้าช่องไขสันหลังแล้ว 6 ชั่วโมงถ้าไม่สามารถถ่ายปัสสาวะเองได้ ควรแจ้งพยาบาลเพื่อสวนปัสสาวะเป็นครั้งคราว
- กรณีที่ท่านเริ่มปวดแผลผ่าตัด ให้ขอयरะงับปวดทันที

กลับไปถึงหอผู้ป่วยแล้ว อย่าลืมสังเกตอาการของตนเองนะคะ

ใครเป็นผู้ดูแลในขณะที่ผู้ป่วยได้รับการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

ทีมวิสัญญี คือ บุคลากรทางการแพทย์ที่ทำหน้าที่ให้การระงับความรู้สึกและดูแลผู้ป่วยในระหว่างการผ่าตัดให้ได้รับความปลอดภัย บุคลากรกลุ่มนี้คือ วิสัญญีแพทย์ และวิสัญญีพยาบาล

เป้าหมายของงานวิสัญญี

คือ ความปลอดภัยในการทำให้ผู้ป่วยหมดความรู้สึกในขณะที่เข้ารับการผ่าตัด ด้วยวิธีการตามมาตรฐานสากล เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างดีที่สุด ปลอดภัยทุกเพศ ทุกวัย ได้อย่างมั่นใจ พร้อมทั้งให้การดูแลต่อเนื่องไปถึงระยะแรกและระยะหลังการผ่าตัด

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

ทีมวิสัญญีดูแลอะไรบ้าง

การดูแลผู้ป่วยโดยทีมวิสัญญี แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ

1. ก่อนผ่าตัด ทีมวิสัญญีจะวางแผนการให้การระงับความรู้สึกแก่ผู้ป่วยทุกราย วิสัญญีแพทย์ซึ่งเป็นหัวหน้าทีมจะเลือกวิธีการให้เหมาะสมกับสุขภาพของผู้ป่วยและการผ่าตัด ก่อนผ่าตัดวิสัญญีแพทย์และวิสัญญีพยาบาลจะเยี่ยมผู้ป่วยเพื่อซักประวัติ ตรวจร่างกาย และเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและญาติได้ซักถามข้อสงสัย เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ป่วยเข้าใจ และพร้อมที่จะรับการระงับความรู้สึกและการผ่าตัด

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

2. ระหว่างผ่าตัด ผู้ป่วยจะได้รับการระงับความรู้สึกโดยวิธีฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ผู้ป่วยจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลาโดยทีมวิสัญญี และมีการติดอุปกรณ์ติดตามการทำงานของร่างกาย เช่น คลื่นไฟฟ้าหัวใจ ความดันเลือด และระดับออกซิเจนที่ปลายนิ้วจนกว่าการผ่าตัดจะเสร็จสิ้น เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้นทีมวิสัญญีจะให้การรักษาและแก้ไขจนกว่าผู้ป่วยจะปลอดภัย

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

3. หลังผ่าตัด ผู้ป่วยจะได้รับการดูแลจากทีมวิสัญญีในห้องพักฟื้นนาน 1-2 ชั่วโมง โดยมีการติดอุปกรณ์ติดตามการทำงานของร่างกาย เช่น คลื่นไฟฟ้าหัวใจ ความดันเลือด และระดับออกซิเจนที่ปลายนิ้วจนกว่าระดับยาลดลง หรือจนปลอดภัย จึงย้ายกลับหอผู้ป่วย เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้นระหว่างอยู่ห้องพักฟื้น ทีมวิสัญญีจะให้การรักษาและแก้ไขจนกว่าผู้ป่วยจะปลอดภัย จึงย้ายกลับหอผู้ป่วย หากผู้ป่วยเริ่มรู้สึกมีอาการปวดจะได้รับการบำบัดให้ทุเลาลง

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

ทีมวิสัญญีติดตามดูแลผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัดอย่างไร

เมื่อออกจากห้องฟื้นคืนมายังหอผู้ป่วย ท่านจะได้รับการดูแลจากพยาบาลและแพทย์ประจำหอผู้ป่วย และการรักษาอื่นๆที่เหมาะสม ทีมวิสัญญีจะติดตามมาเยี่ยมดูแลผลข้างเคียงและภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง รวมถึงความเจ็บปวดหลังผ่าตัดด้วย

คู่มือ การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดในการให้ยาระงับความรู้สึกฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

บรรณานุกรม

- ธวัช ชาญชญานนท์. (2553). บูรณาการเรื่องคุณภาพในงานวิสัญญี. ในทศวรรษใหม่กับความ
ปลอดภัยทางวิสัญญี (หน้า 7). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- พนารัตน์ รัตนสุวรรณ ยิ้มแย้ม. (2547). การทำให้ชาเฉพาะส่วน. ในวิสัญญีวิทยา (หน้า 295).
ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- รื่นเริง ลีลานุกรม. (2550). การให้ยาระงับความรู้สึกเฉพาะส่วน. ในวิสัญญีวิทยาขั้นต้น (หน้า 174-
186). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศศิกานต์ นิมมานรัชต์. (2552). การระงับความรู้สึกเฉพาะส่วน. ในตำราวิสัญญีพื้นฐาน (หน้า 383-
417). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- สมชาย อมรโยธิน. (2548). การให้ยาระงับความรู้สึกแบบ Regional Anesthesia. ในตำราวิสัญญี
วิทยา (182). กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพเวชสาร
- อริศรา เอี่ยมอรุณ. (2552). การดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการบริหารยาชาเฉพาะส่วน. ในตำราฟื้นฟู
วิชาการวิสัญญีวิทยา (หน้า 66-71). กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์

ผู้จัดทำ

นางสาวสุจิตรา พุ่มโรจน์
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ
หน่วยงานวิสัญญีวิทยา โรงพยาบาลพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ภาคผนวก ง
หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

การวิจัยนี้และเอกสารประกอบการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ แล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า การวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อการวิจัย ประสิทธิภาพการใช้สื่อวิดีโอทัศน์ร่วมกับคู่มือในผู้ป่วยก่อนผ่าตัดโดยวิธีการให้ยาระงับความรู้สึก ฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังต่อการรับรู้และความวิตกกังวล

รหัสการวิจัย.....R 002/2558.....

สถาบันที่สังกัด คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ผู้วิจัยหลัก นางสาวสุจิตรา พุ่มโรจน์

เอกสารพิจารณาทบทวน

1.โครงการวิจัย	3.เอกสารชี้แจงข้อมูลแก่อาสาสมัคร
2.แบบสัมภาษณ์ (แบบเก็บข้อมูล)	4.หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย

ลงนาม.....

(เรือเอกหญิง ภาณุ.ดร.ปรียานุช ศิริมัย)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

หมายเลขรับรอง A 002 /2558

วันที่ให้การรับรอง 12 พฤษภาคม 2558